

Tématický plán

Předmět Přírodověda	Vyučující PhDr. Eva Bomerová	
Školní rok 2017/2018	Ročník IV. B	hod./týd. 1

Učebnice:

Štiková, V.: Přírodověda pro 4. ročník ZŠ. Nová škola, 2016.

Doplňkové materiály:

Štiková, V.: Přírodověda 4 - pracovní sešit. Nová škola, 2003.

Kvasničková, D., Froněk, J.: Přírodověda - pracovní sešit. Fortuna Praha, 2000.

Téma:	Cíl: Žák -	Vazba na ŠVP Poznámky
Září		
Co už víme?	- rozliší a charakterizuje přírodniny živé a neživé	1
Houby Rostliny Živočichové	- si uvědomí rozdíly mezi stavbou těla rostlin a hub - dokáže objasnit vlastními slovy rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub - se seznámí s jevem fotosyntézy	1,3,4
Vycházka do podzimní přírody	- se učí pozorovat přírodniny a všimnout si proměn přírody v podzimním období	4,5,7,10
Říjen		
Společenstva lesů Rostliny a houby v lesním podrostu	- rozeznává některé z vybraných rostlin a hub, včetně jejich zařazení mezi jedlé a jedovaté	1,3,4
Lesní živočichové	- rozeznává některé vybrané živočichy žijící v lese - uvede příklady potravní závislosti - uvede příklady péče o lesní živočichy v zimě - popíše způsob první pomoci při uštknutí zmijí, bodnutí hmyzem, přichycení klíštěte	1,3,4
Vztahy organismů v lese	- si uvědomuje vztahy organismů a neživé přírody (např. získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli)	1,3,4
Listopad		
Podzimní přípravy rostlin a živočichů na zimu	- uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy) - popíše vlastními slovy přípravy rostlin a živočichů na zimu - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy)	1,3,4

Poznávání rostlin a živočichů	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle obrázku i podle skutečnosti běžné druhy rostlin a živočichů vyskytujících se v ČR ve volné přírodě - vnímá charakteristické znaky rostlin a živočichů 	4
Prosinec		
Život v zimní přírodě Živočichové v zimě Rostliny v zimě	<ul style="list-style-type: none"> - hovoří samostatně o přípravě živočichů a rostlin na zimu (hmyz, obratlovci, zimní spánek, opad listů, oddenky, hlízy) - vysvětlí, jak může člověk pomáhat živočichům v zimním období - cíleně pozoruje život v zimní přírodě 	1,3,4
Neživé přírodniny - horniny a nerosty	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané nerosty (např. sůl kamennou, křemen) a horniny (např. žulu, pískovec) a vysvětlit příčiny jejich zvětrávání - svými slovy vysvětlí vznik půdy 	1,5
Leden		
Co víme o vlastnostech věcí a látek Délka Hmotnost Teplota Čas	<ul style="list-style-type: none"> - změří hmotnost tělesa na vahách (v g, kg), měří objem odměrným válcem (v ml, l), teplotu teploměrem (ve °C), čas hodinkami a stopkami - experimentuje, plánuje pokus, přehledně zaznamenává zjištěné údaje 	6
Vycházka do zimní přírody	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje život rostlin a živočichů v zimě a vyvozuje z pozorování závěry (přizpůsobení nepříznivým podmínkám, výživa, úkryty, vztahy mezi organismy) - vede si o pozorováních stručný záznam 	1,7,10,12
Únor		
Ekosystém pole Polní plodiny, polní práce Plevele, chemické látky Živočichové žijící na poli	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší kulturní a plané rostliny (z nich některé jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny) - popíše na příkladech některé základní práce v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví (např. sázení stromků) - zhodnotí význam vody a vzduchu v přírodě 	1,3,4
Březen		
Ekosystém louka Rostliny a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), uvede jejich funkce a příklady přizpůsobení orgánů prostředí - uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy 	1,3,4
Ekosystém park Rostliny a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> - porovná ekosystém louka a ekosystém park - rozliší vybrané živočichy a rostliny žijící v ekosystému park 	1,3,4

Ekosystém okolí lidských obydlí Rostliny a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> - popíše na příkladech ekosystém okolí lidských obydlí a jeho specifika - rozpozná vybrané živočichy a rostliny žijící v tomto ekosystému - uvede příklady odrůd kulturních rostlin (např. brukve zelné) - jmenuje odrůdy ovoce, zeleniny na zahrádce 	1,3,4
Duben		
Ekosystém rybník Rostliny a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> - porovná prostředí v lese, v potoce a jeho blízkosti - rozpozná vybrané živočichy a rostliny žijící v ekosystému rybník - určí potravní řetězce 	1,3,4
Ekosystém potok a řeka Rostliny a živočichové	<ul style="list-style-type: none"> - porovná ekosystém rybník a ekosystém potok nebo řeka - rozpozná vybrané živočichy a rostliny žijící v těchto ekosystémech 	1,3,4
Květen		
Vycházka do jarní přírody	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole) a uvede jejich charakteristiku (žijící organismy, vztahy mezi nimi) - záměrně pozoruje přírodniny - rozliší další druhy rostlin a hub rostoucí v regionu 	4
Výchova ke zdraví - min 15 hodin Na ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - dbá o svou osobní hygienu - dodržuje režim dne - rozpozná příznak běžných infekčních nemocí - se učí prakticky poskytnout první pomoc, přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění - vnímá rozdíly mezi zdravými a tělesně postiženými jedinci 	7,8,9,10,11,12
Poznávání rostlin a živočichů Na ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle obrázku i podle skutečnosti běžné druhy rostlin a živočichů vyskytujících se v ČR ve volné přírodě - vnímá charakteristické znaky rostlin a živočichů 	4
Červen		
Člověk a příroda Ochrana přírody	<ul style="list-style-type: none"> - si uvědomí význam rostlin pro člověka (výživa, krmivo, průmysl, estetika) - specifikuje základní pravidla chování v přírodě - si uvědomuje význam člověka jako součásti přírody - uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka - rozliší, které činnosti člověka mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat 	5

Mimořádné události	<ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje odpovědnost lidí za tvorbu životního prostředí (ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, ekologické katastrofy) - si vybere vhodný způsob ochrany za mimořádných situací - na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích 	7,8,9,10,11,12
--------------------	--	----------------

Očekávané výstupy z RVP ZV	Konkrétní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Klíčové komp.
Žák:	Žák:			
		Rozmanitost přírody		
<p>1. Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - si uvědomuje význam člověka jako součásti přírody - rozliší a charakterizuje přírodniny živé a neživé a objasní jejich vzájemnou propojenost - rozpozná některé hospodářsky významné horniny a nerosty - objasní vznik půdy a její význam pro život na Zemi - zhodnotí význam vody a vzduchu v přírodě, kvalitu vzduchu a vody v Praze 	<p>Příroda živá a neživá Nerosty a horniny, půda Voda a vzduch</p>	<p>PČ, Vv - práce s přírodninami EMV - základní podmínky života VI - vodstvo, povrch, půda</p>	1,3,4,5,6
<p>2. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - objasní střídání dne a noci, ročních období - ve skupině znázorní pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce - popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku 	<p>Planeta Země Den a noc, roční období</p>	<p>M - velká čísla Čj - práce s textem</p>	1,3,4
<p>3. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní ekosystémy (les, potok, rybník, louka, zahrada, pole) a uvede jejich charakteristiku (žijící organismy, vztahy mezi nimi) - uvědomuje si rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi 	<p>Rozmanitost podmínek života Podnebí a počasí Ekosystémy</p>	<p>EMV - základní podmínky života</p>	1,3,4
<p>4. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní orgány rostlin (kořen, stonk, list), uvede jejich funkce a příklady přizpůsobení orgánů prostředí - uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionu - uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy) 	<p>Rovnováha v přírodě Rostliny, houby, živočichové</p>	<p>PČ - pěstitelské práce Vv - práce s přírodninami</p>	1,2,3,4

<p>5. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>6. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>- uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka - rozliší, které činnosti člověka mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat - uvědomuje si odpovědnost lidí za tvorbu životního prostředí (ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, ekologické katastrofy)</p> <p>- změří hmotnost tělesa na vahách (v g, kg), měří objem odměrným válcem (v ml, l), teplotu teploměrem (ve °C), čas hodinkami a stopkami - se učí experimentovat, plánovat pokus, přehledně zaznamenávat zjištěné údaje</p>	<p>Ochrana přírody</p> <p>Vlastnosti věcí a látek Měření Experimentování</p>	<p>EMV - základní podmínky života VI - místo, kde žijeme VI - ochrana přírody</p> <p>M - měření, jednotky M - závislosti, tabulky Pč - pěstitelské práce</p>	<p>1,2,3,4,5</p> <p>1,2,3,4,5</p>
Člověk a jeho zdraví				
<p>7. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p>	<p>- na modelových situacích předvede, jak by měl reagovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání)</p>	<p>Osobní bezpečí</p>	<p>Čj - vedení dialogu</p>	<p>1,2,3,4,5</p>
<p>8. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>- na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života</p>	<p>Návykové látky a zdraví</p>	<p>Tv - hygiena při Tv Čj - vedení dialogu</p>	<p>1,2,3,4,5</p>
<p>9. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>- sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady vhodného a nevhodného stravování a zhodnotí svůj způsob stravování</p>	<p>Zdravá výživa</p>	<p>Tv - pohyb a zdraví</p>	<p>1,2,3,4</p>
<p>10. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<p>- uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na zdraví člověka - sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života</p>	<p>Denní režim</p>		<p>1,3,4,5</p>
<p>11. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>- na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích - vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.)</p>	<p>Základy první pomoci</p>	<p>Tv - bezpečnost při Tv</p>	<p>1,2,3,4,5,6</p>
<p>12. Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>- na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - uvědomuje si význam rodiny a partnerství</p>	<p>Společenský styk, partnerství, rodičovství</p>	<p>Tv - rytmická a kondiční gymnastika Hv - tance</p>	<p>2,3,4,5</p>